

ABONAMENTE:

pe an, plătitibil
la domiciliu, cafe
Onor Palatul Cultural
Arad
Abonamentele
15 ale lunii

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Administrator general:
MIHAIL R. CRISTESCU

REDACȚII ȘI ADMINISTRATIIE:

Timișoara:

Strada I. C. Brătianu 12
Telefon tipografie 14-56

Arad:

Str. Alecsandri 5. — Telefon 16-78.

semnări de-azi

asistat, nu de mult, la
reprezentajle a teatrului
și voce bună" și — cu
prilej — am putut încă
verifica străduințele sănă-
ce se depun la Ministerul
pentru clasa atât de orop-
pană acum — a muncito-
de toate categoriile.
ne este în intenție să facem ac-
al activității teatrului
cu atâtă pricepere de către
Ion Popa, secundat de
concentrați
și sprijinit de
d. Mihail Ralea,
adevărat al mun-

desfașurării normale a piesei.
Contrastul care ne-a isbit, este
că la celelalte spectacole, acelea
ale trupelor din Cluj și București,
această ordine și liniște lipsește,
deși publicul se pretinde a fi de
altă valență intelectuală!
Și, pentru a completa oarecum
aceste înșelări, mai amintim că
în dorința de a culturaliza cât mai
folositor clasa muncitorească, d.
ministru Mihail Ralea, a achizi-
ționat pe seama ei, un număr de
25.000 volume literare, care vor
forma temelia bibliotecilor muncito-
rești ce vor lua ființă.
Prin această activitate — care se
elogiază prin înșelări realizările ei —
suntem siguri că nu peste multă
vreme, muncitorul român poate sta
pe picior de egalitate cu cel din
Occident!

Gherasim Preda

Ultimul drum al
Patriarhului
MIRON

BUCUREȘTI, 14. — Intregă
Capitala s'a îmbrăcat azi în doh.
De dimineață ciopitul cel mare
din Dealul Patriarhiei, prin dan-
gățul lui plângător, anunța credin-
cioșilor trista solemnitate a pune-
rei în criptă a scriului cu rămă-
șițele pământești ale primului Pa-
triarh român ortodox.

La orele 9 dimineața, sute de
mașini urcau Dealul Patriarhiei. În
fața Catedralei, se fac ultimele
pregătiri. În două monumentale
amfore cernite, s'a aprins smirnă
și tămâie. Preoții se încolonează
în rânduri de câte trei.

Ciobanul Petruche Lupu" ia loc
în balconul clădirii patriarhale.
Sosesc înalții prelați I. P. S. S.
Mitropolitul Bălan al Ardealului,
înconjurat de mitropolitii și epi-
scopii țării. Sosesc apoi delegații
asociațiilor patriotice.

La orele 10.30, curtea Patriarhiei
devine neîncăpătoare.

La orele 10.45, sosesc consi-
lierii regali: Nicolae Iorga, dr. C.
Angheliescu, Mironescu, apoi mem-
brii corpului diplomatic și mem-
brii guvernului. La orele 11 fără
10, sosește d. prim-ministru Căli-
nescu, apoi d. Ernest Urdăreanu,
ministru Palatului, Stărcuța, Flon-
dor, iar exact la orele 11 sosește

Majestatea Sa Regele, însoțit de
Marele Voevod. Compania de o-
soare cu muzică și drapel, dau
onorurile.

M. S. Regele și Mostenitorul
Tronului intră în naosul Sf. Pa-
triarhii. Suveranul se înclină în
fața scriului. Incepe serviciul di-
vin, oficiat de: I. P. S. S. Mitro-
politul Nicodem, asistat de mitro-
poliți și episcopi. După aceasta,
reprezentanții celorlalte culte ofi-
ciază în fața catafalcului scurte
slujbe religioase, fiecare după ri-
tualul respectiv.

Cuvântarea
I. P. S. S. Mit-
ropolitul Bălan

I. P. S. S. Nicolae Bălan, mitro-
politul Ardealului, ține o cuvân-
tare, spunând că ingerul morții a
răsturnat pe cel mai falnic stejar
al românismului, smulgând dintre
noi pe cel ce era stâlp și lumină
ce ne îndruma cu curaj în grele
și complicate împrejurări. Arată
apoi viața prea fericitului Patriarh,
în slujba Neamului și Bisericii ro-
mânești.

Cuvântarea d-lui prim-
ministru Armand Călinescu

După aceasta a luat cuvântul d.
Armand Călinescu, președintele
Consiliului de ministri, care a
spus:

Sirei
Intristată adunare!

În clipa despărțirii de cel ce a
fost razele noastre Patriarh Miron
Cristea, sufletele noastre cernite
nu și pot găsi mângâierea decât în
meditarea marelui sens al vieții
sale. Soarta sa a cunoscut mereu
gloria și triumful și n'a cunoscut
niciodată înfrângerea. Viața sa a
urmat, pas cu pas, destinul nației
sale.

În toate înfățișările ei, în toate
notele ei caracteristice, viața lui
s'a confundat cu toate puterile
tatnice, cu toate năzuințele popo-
rului nostru. A biruit și a fost
mare prin toate caracterele nației,
a triumfat odată cu dânsa, prezî-
dând la toate momentele înălță-
toare ale acestei ere de apoteoză.

D. Armand Călinescu face apoi
un impresionant istoric al familiei
țărănești din care porcede primul
Patriarh român, arătând amănunțit
viața marelui dispărut.

Când Suveranul nostru a făcut
apel la unire, Patriarhul Miron a

fost primul care a înțeles această
mare chemare patriotică. El a pre-
zidat actul consolidării Patriei și
împăcării tuturor românilor.

Într-unul din discursurile sale,
el spune: Voi, fruntași, conducă-
tori politici, în fața amenințărilor
dușmane și a marilor jertfe, su-
primați orice susceptibilități, supri-
mați orice divergențe politice, în-
tindeți-vă mâna frățeste pentru u-
nirea în munca de organizarea țării,
fiindcă numai așa ne vom încheia
și întări rândurile, ca să consoli-
dăm țara aceasta.

Astfel nobila sa figură evocă,
în același timp, unirea geografică
și unirea sufletească a românilor
împăcați între ei. Nația recunoscă-
toare, considerându-l printre inte-
meitorii vieții de stat, nu l va
uita niciodată.

Fie-l țărâna ușoară!

După aceasta, s'a făcut ocolirea
Sfintei Patriarhii în cele patru la-
turi. Cortegiul se oprește. Înălții
chiriarhi înalți rugăciunile lor. Scri-
cul este adus din nou în biserică
și coborât în criptă și pecetluit.

Ciopotele toate sună prelung
în timpul coborâtii o companie

militară cu muzică, a dat onorul
scurt și a înțonat rugăciunea.

Comemorarea dela
Timișoara

Eri, la Timișoara în biserică ort.
rom. din Fabric, un sobor de pre-
oți, în frunte cu P. S. protopop
Patriarhie Timiș, asistat de parin-
tele Meletie Șora și Traian Go-
lumba au oficiat un serviciu divin,
pentru odihna sufletului Prea Fe-
ricitului Patriarh Miron.

Răspunsurile, au fost date de
corul bisericesc din Fabric, condus
de d. Ivanovici.

În numeroasă asistență, remarcăm
prezența dd; General Corneliu Dra-
palina, comandantul Diviziei I In-
fanterie, dr. Gheorghe Clupe se-
cretar general al Ținutului Timiș;
Colonel Gheorghe Praporgescu pre-
fectul județului Timiș-Torontal; dr.
Emil Tiranu primarul municipiu-
lui Timișoara; Emil Dumitrescu
prim-președinte al Curții de Apel;
Alexandru Popărlan prim-președinte
al Tribunalului Timiș-Torontal,
prim-procuror Buzolanu; inspector
general sanitar dr. Nicolae Buteanu;
membrii corpului didactic, și elevii
școlilor secundare.

Serviciul religios
la Arad

ARAD, 14. Azi la orele 11 a.
m., în toate bisericile orașului s'au
făcut servicii religioase pentru Prea
Fericitul Patriarh dr. Miron Cristea.
La Catedrala ortodoxă serviciul re-
ligios a fost oficiat de un sobor
de 12 preoți în prezența reprezen-
tanților tuturor autorităților civile
și militare, precum și a unui însem-
număr de credincioși cari au ținut
să facă neîncăpătoare Catedrala și
să aducă ultim un omagiu celui din-
tăiu Patriarh al țării.

Flul arde în fața
părinților săi

PLOEȘTI, 14. — În comuna
Țintea s'a întâmplat o groaznică
nenorocire. Copilul Costica Marin de
opt ani, s'a urcat pe o poartă de lângă
sobă, să ia o lampă cu petrol atârnată
în cui. Lampa, scăpându-l din
mână, a căzut pe sobă, luând foc,
astfel că băiețelul a ars în fața pri-
vinilor îngrozite ale părinților care
față și care au încercat
zadarnic să-l vină în ajutor.

8 ani dela proclamarea
Regatului României

14 Martie, s'au implinit
8 ani dela proclamarea Re-
gatului României.

Ziua de 14 Martie este săr-
bătorea regalității, al cărei
sigiliu se înalță astăzi print' o
stimulare a puterilor de
nație. Este totodată și ziua
nașterii noastre pe cele mai

nouii culmi de mândrie prin în-
țeleapta conducere a M. S.
Regelui.

Destinele neamului au mers
mână'n mână cu ale regalității.

Prilejul de rememorare, ne
este și prilej de credință pentru
Coroană.

Ornidabilă explozie la
Palatul telefoanelor
în Capitală

BUCUREȘTI, 14. Azi dimineață
la orele 10 s'a înregistrat o formi-
dabilă explozie în subterana pala-
tului "Societății de telefoane" vis-
de "Teatrul Național".

Explozia a fost provocată de
un scurt circuit.

Patru dintre muncitorii care luc-
rau în camera subterană a cablului
au fost serios răniți.

umiri în cadrul
Serviciului Social
în Ținutul Timiș

cadru Serviciului Social
ului Timiș, prezidat de
dr. Alexandru Marta, re-
regal, au fost numiți de
d. prof. Dimitrie Gusti

d-nii: Ing. Teodorescu, rectorul
Școlii Politehnice, ca vice-
președinte și d. dr. Cornel
Groșorean ca director.

Cinemalografe

Cinema „URANIA“

Arad Telefon 12-32

Azi premieră!

O superproducție a cinematografului francez. Suprema încoronare a succesei lui.

Danielle Darrieux

In zori de zi

după romanul lui Vicky Baum.

O dramă puternică... o problemă erotică însă reală, verosimilă... o realizare subtilă demnă de literatura lui Vicky Baum. Cel mare film al anului.

Prefuri ușor majorate

Bilete de favoare nu sunt valabile — Prenotări de bilete zilnic înainte de masă de la 11 Repr. 5, 7.15, 9.15

CORSO

Cinematograful de premiere Arad Telefon 20 65

Singurul film European realizat în actuala stagiune de cel mai sărbătorit star mondial

Charles Boyer

in

„VENINUL“

după puternică dramă a marelui scriitor

HENRY BERNSTEIN

Jurnal completare

Repr. 5, 7.15, 9.15

Varietate - Bar TERMINUS Timișoara

Program extraordinar pe luna Martie 1939

Trio Artes—dansuri moderne
Clankano—senzație japoneză
Duo Arabella

dansuri variate
Orchestra excelentă cu dirijorul Paul Wessely
Începutul la orele 11 precise

Varietate-Bar Cornul Vânătorului Arad

Program atractiv pe luna Martie 1939

DUETUL RINOS
MARIOARA BĂDULESCU
MANȚI GRĂDINARIU
ȚĂ BOBOC
SUZY
6 HERMEȘAN
VOCAL-BAND

Radio

Miercuri, 15 Martie 1939.

Radio-România
Radio-București

7 Deschiderea emisiunii. — Gimnastică ritmică. Sfatul medical. Concert de dlmnească. Sfatul gospodăresc. 8.45 Închiderea emisiunii. 12 Concert de prânz, Orchestra Titl Vranceanu. 13 Ora, Sport, Cota Dunării. 13.05 Continuarea concertului. 13.35 Muzică variată. 14.10 Radio-jurnal. 14.30 Cântec și dansuri exotice. 18 Ora, Mersul vremii. 18.02 Orchestra de dans, Theodor Sibiceanu voce: Lya Crăclunescu. 19.15 Istoria muzicii: Muzică ce se execută la curtea din Potsdam în timpul Regelui Frederic II al Prusiei. 20 Aurul, de prof. Ion Simionescu. 20.15 Muzică de cameră. 20.40 Concert de masă al Orchestrei Sandu Marcu transmis de la restaurantul „Cina“. 21.15 Concert de seară, Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghița, voce: D-ra Lisette Dima. 22 Radio-jurnal. Sport. (I) 23 Radio-jurnal (II) 23.15 Concert de noapte al Orchestrei Grigoraș Dinicu, transmis de la restaurantul „Continental“. 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

Adunarea generală a băncii Victoria S. A. Arad

Într-o atmosferă sărbătorească care reamintește vremurile când ședințele acționarilor băncilor românești din Transilvania, erau manifestări de solidaritate românească, s'a ținut în ziua de 10 Martie 1939, la sediul societății din Arad, a 52-a adunare generală ordinară a acționarilor Băncii Victoria S. A. Arad.

În lipsa E. S. Antoniu Mociont, mare maestru al Vânătorilor Regale și în lipsa d-lui dr. Nicolae Zîgre, vicepreședintele băncii, ședința a fost prezidată de d. Dr. Ioan Baltescu, director la societatea „Reșița“, asistat de membrii Consiliului de Administrație, d-nii: Dr. Ștefan Anghel, dr. Romul Coșoiu, Cornel Magier, dr. Silviu Pășcuțu, Dr. Teodor Popa, Remus Rafiroiu, și dr. Patrichie Tiucra și de d-nii cenzori: Brutus Păcurar, Vasile Carș și Sava Seculin.

La ședința adunării au participat un număr impresionant de acționari și mai mulți intelectuali și țărani fruntași din orașele Arad și Timișoara și județele Arad și Timiș-Torontal.

Înainte de a se deschide ședința adunării, d. președinte amintește pierderea suferită de țară în cursul anului 1938, prin moartea Marelui Regine Maria, precum și recenta moarte a primului Patriarh al României, acționarii păstrând un moment de tăcere în semn de pietate pentru cel dispărut.

Apoi se constituie biroul adunării și se trece la ordinea de zi. D. dr. Nerva Iercan, directorul general, dă citire dărilor de seamă a Consiliului, iar d. Brutus Păcuraru, citește raportul Consiliului de Cenzori.

Din raportul Consiliului se desprinde că, cu toată conjunctura neprietnică, banca, în politica de credit, a rămas pe linia tradițională de a fi instrumentul a credit, al celor trei mari și importante județe de la frontiera de Vest a țării: Arad, Bihor și Timiș-Torontal.

Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1938 cu un activ de lei 248.926.409. — arată o continuă

Prin „casa dreptății“ în căutarea senzațională

Spicuri din vacarmul imbibat cu hazul și necazul celor chemați să spună adevărul și... numai adevărul...

Pușni, poate chiar inexistenți, sunt cei ce n'au călcat cândva pragul sălilor de ședințe, chemați fiind să depună legiuitul jurământ întru grăirea adevărului.

Pe culoarele întortochiate ale palatului dicasterial, inculpații, martorii, informatorii discută în grupuri, fiecare pledându-și nevinovăția în fața rudelor înduioșate, așteptând nervoși chemarea aprodului.

La Curtea criminală

... ca întotdeauna, același anmăle. Pe rolul ținut în ușa sălilor o singură cauză:

— Ion Cădărescu... omor

Pe coridor, o droaie de martori anticipă sentința. Pătrund în sala de ședințe. Toate locurile de pe bănci ocupate.

— „Domnule ziarist...“

Nenea Mitică Bujoriu, pensionar cu statura mică și îndesată înfășurată în scurta blăniță, este nelipsit de la ședințele Curții criminale. Fără ocupație, urmărește cu viu interes toate desbaterele cauzelor, iar într'un mic carnețel, după ce s'a înțipat în fondul procesului, își dă sentința. Dacă după deliberarea

Curții, corespunde cu sentința instanței, nenea Mitică cunoaște apogeul satisfacției, apreciindu-și călătările sale de „jurist.“

Acum se nchesele în veclni să-mi facă loc.

În șoaptă, îmi destăinuiește părerea sa, asupra legitimei apărări în care a ucis acuzatul dintre sentințele.

Cum depozițiile martorilor nu-l interesează, se nchinge în discuție. Vrea să știe cât o mai fi ținând procesul Suclu dela secția IV-a.

De unde să știu? — „Numai de nu s'o termina curând, că tare-l frumos acolo!...“

La etajul trei...

... în fața unei ferestre depe coridor, câțiva reporteri își servesc reciproc „sezafile“ dibuite. Unul dictează, ceilalți înregistrează... „bancuri“...

„Dintre roțile locomotivei au fost scoase zeci de bucăți din trupul victimei. La primul interogator sinucigașul a declarat, că a fost prins în botul locomotivei, în timp ce și scotea biletele dela ghișeu...“

Nu interesează. Un fapt divers ajuns banal.

... Asta pare să fie mai interesant!... Iată, ce scrie pe rolul secției IV:

— Ghiță Lingurar... de generarea rasei.

În sala de ședințe plină de curioși, inculpatul dădea datele personale:

Grefierul: — „Născut în anul...?“

Țiganul: — „1911.“

Grefierul: — „Luna...?“

Țiganul: — „Martie.“

Grefierul: — „Ziua...?“

Țiganul: — „???!!!...“

Grefierul: — „Nu știi ziua în care te ai născut?“

Și fără să spună un cuvânt, Ghiță Lingurar dă busna pe coridor unde-l așteaptă mamă-sa cu toți membrii șatrei.

Triumfător se napoiază în sală.

Grefierul: — „Unde-ai fost?“

Țiganul: — „Am întreat pe mamă-mea.“

Grefierul: — „Acum știi ziua în care te ai născut?“

Țiganul: — „Știu.“

Grefierul: — „Care-l?“

Țiganul: — „Joi...“

Complețul zămbește, iar inculpatul nedumerit, dacă-l rușine să te naști...

Nimic interesant...

... până acum. La aprodul Olteanu dă oare... — „Nimic, is numa...“

Deschid puțin ușa secției... — „... și să spul drept...“

rămăntul strâmb este pe lege și de Dumnezeu... Sala aproape goală.

după depunerea jurământului tot ce știe. A văzut... — „... și să spul drept...“

tel a furat curcanul... — „... și să spul drept...“

la ascuns în cărculă... — „... și să spul drept...“

Cum la primul etaj, rețor lor trei secții ale Curții arată deasemeni lipsa senzațioanelor, rubricile curierului jor care trebuie să le umplă amenințate. Dar până la... — „... și să spul drept...“

mal află un proces interesant se poate altfel!... — „... și să spul drept...“

Din nou la etajul trei, secția I-a. Pledează apărat... — „... și să spul drept...“

— „cum inculpatul...“ și se găsește la prima... — „... și să spul drept...“

— „Pardon a mai avut...“ — „... și să spul drept...“

condamnării!... — „... și să spul drept...“

— „Da, dar n'a mai fost...“ odată brânză și rog să-l... — „... și să spul drept...“

Insuportabil. Mereu și... — „... și să spul drept...“

deni numai fleacuri și... — „... și să spul drept...“

Oare onoratele instanțe... — „... și să spul drept...“

gândit azi și la bleșii report... — „... și să spul drept...“

au nevoie de procese cu... — „... și să spul drept...“

nări la moarte, sau munci... — „... și să spul drept...“

pe viață? — „... și să spul drept...“

... ora mesel. Cu carne... — „... și să spul drept...“

notițe, imaculat, mă îndre... — „... și să spul drept...“

nou spre... — „... și să spul drept...“

— „Covrigi fierți...“ — „... și să spul drept...“

Amărat cum sunt, nu-m... — „... și să spul drept...“

acum de covrigi fierți. M... — „... și să spul drept...“

să văd la Curtea criminală... — „... și să spul drept...“

s'a terminat procesul de... — „... și să spul drept...“

Ușa sălilor de ședințe... — „... și să spul drept...“

deschisă, iar în fața ei apro... — „... și să spul drept...“

man discută „chestiuni jor... — „... și să spul drept...“

cu nenea Mitică Bujoriu. S... — „... și să spul drept...“

că s'a pronunțat sentința. — „... și să spul drept...“

— „Cum s'a terminat Ro...“ — „... și să spul drept...“

— „L'am achitat.“ — „... și să spul drept...“

— „Achitat??!!...“ — „... și să spul drept...“

— „Sigur că l'am achitat...“ — „... și să spul drept...“

era să-l condamnăm pe... — „... și să spul drept...“

Cătărescu, când a fost în... — „... și să spul drept...“

apărare? S'o apărat și... — „... și să spul drept...“

nu l'omoroze celălalt. Omul... — „... și să spul drept...“

vrea să și aperse viața nu... — „... și să spul drept...“

ce face și atunci țese din... — „... și să spul drept...“

instinctul de conservare!... — „... și să spul drept...“

TEATRUL COMUNAL

Arad 17 Martie orele 9 seara și după masă la orele matineu special pentru străjeri.

Timișoara 19 Martie matineu la orele 3 30 și seara la orele

Marele turneu Cărăbuș

Director C. TĂNASE marele succes al stagiunii

Tănase Istambul

Revistă în 2 acte și 56 tablouri de Nican, Puiu Maximilian Cristodulo, Stroe și Vasilache. Muzica: G. Dendrino cu M. Apostolescu, Liana Mihăilescu, Elena Burmaz, Vivette Popescu

C. Tănase, N. Roman, Milica Militan.

Mare balet 60 balerine 20 boy

sub conducerea ANIE & SIMION

Celebrul acrobat BENNY dela Teatrul de Paris

— Cea mai mare montare ce s'a văzut în România —

Se rade cu lacrimi. Bilete: la Timișoara: Casa teatrului

La Arad: Librăria Diecezană.

IOAN MUZAR

Str. Doja, Nr. 4

CROITORIE

BĂRBĂTEASCĂ

Un an de tristă aducere-aminte

Pentru memoria martirilor șumândani:
Cornel Popescu și Cornel Leucuța

Primăvara anului acesta, se împlinesc douăzeci de ani de la marea tragedie a asasinării lui Cornel Popescu și Cornel Leucuța, la sfârșitul războiului mondial.

Asasinatul dela Socodor

Unul dintre asasinările mișlești bolșevicilor este și cel săvârșit în hotarul comunei arădane Socodor, pe podul Canalului Morilor. Într-o noapte din Săptămâna Patimilor, ducându-i pe două străzi paralele spre drumul Socodorului, unde cele două bande s-au întâlnit.

Mormântul martirilor

După armata românească a fost găsită și în Șumand, au fost găsiți și în canal și ridicat și înălțat într-un mormânt comun curtea bisericii ortodoxe.

Plata mormântului lor, mormântul de brazi mic cu cercuri, au fost săpate aceste gropi de tristă aducere-aminte: în acest loc odihnesc proștii Popescu, născut la 6.18.1886 și Cornel Leucuța, născut la 3.13.1889, chinuți, răniți de bandele bolșevice marșale în Săptămâna Sfinților Paștilor din anul mântuirii 1919 și așezat în acest Sfânt locaș de odihnă ziua de 10.23.1919.

În sângele vărsat de martiri neam și lege, s'a pregătit praznic al învierii neamului românesc și înfăptuirea prin suferință și jertfe a României Mari.

Monumentul de lângă podul Canalului Morilor

După ce au mai trecut în lume câțiva ani, un grup de tineri și de elevi cercetași din Șumand au luat inițiativa și au ridicat în cinstea martirilor noștri, un monument simplu de piatră, pe care s'a săpat următoarea inscripție: Monumentul acesta e lăsat asăzându-se pe platoul de Sus, nemalculându-se nimeni de el. L-au săpat și l-au bătut vântul și l-au bătut vântul.

de Florii, la biserica ortodoxă din Șumand, Ioan Turdean (astăzi protopop în Săsarit Sătarului), care a scăpat însă ascunzându-se în hornul casei parohiale, și l-a ridicat într-o noapte din Săptămâna Patimilor, ducându-i pe două străzi paralele spre drumul Socodorului, unde cele două bande s-au întâlnit.

După ieșirea lor din sat, bolșevicii i-au supus pe cei doi proști, pe tot drumul parcurs până la podul de peste Canalul Morilor, la cele mai crude chinuri.

Schingușii, bătuți cu patul armel, proștii au fost aruncați de vii, legați de oală, în apă.

turile și ploile, încât acuma pare un bloc de piatră adus acolo, nu se știe pentru ce...

Mai multă recunoștință!

Împlinindu-se în Săptămâna Mare din anul acesta douăzeci de ani de tristă aducere-aminte dela asasinarea lor, autoritățile județene și ale Ținutului Timiș trebuie să ia inițiativa sărbătoririi lor în acest an, într-un cadru cât mai fastuos. Se știe că în fiecare Duminică

de Florii, la biserica ortodoxă din Șumand se sevește un parastas pentru odihna sufletelor martirilor șumândani, parastas la care lau parte românii din comună, fărăosebire de confesiune. Cu ocazia parastasului din anul acesta, va trebui să se așeze pe casele din care au fost ridicați, câte o placă de bronz ori de marmoră, pe care să se arate însemnătatea edificiului.

De asemenea trebuie să se dea o deosebită cinste, și monumentului ridicat lângă podul de peste canal, pod care — de altfel — ar trebui să poarte numele martirilor.

Este de dorit ca până la 1944, când se împlinesc un sfert de veac dela moartea lor, să se adune, prin mijloace obicinuite, o sumă necesară pentru ridicarea unui monument la Șumand. Acest monument trebuie așezat în plața din Șumandul de sus, ori în fața primăriei.

Credem că ridicarea monumentului ar fi cea mai frumoasă atenție, ce trebuie să li se dea de altfel, pentru că „prin sângele vărsat de martiri, s'a pregătit marea praznic al învierii neamului românesc“, după cum scrie pe mormântul lor.

Gheorghe Tolan

Informațiuni

Luni la amiază, a murit în vârstă de 57 ani profesorul Gheorghe Stinghe, fost director al liceului comercial de băieți din Timișoara.

D. prof. inginer Ștefan Ardeleanu, dela liceul Industrial de băieți din Timișoara, a fost definitivat în funcțiunea pe care o îndeplinește.

Concertul simfonic organizat de societatea „Amicii muzicii“ din Timișoara, s'a amânat pentru mâine 16 Martie orele 21.

Pentru alegerile de deșan al baroului Ilfov, s'a mai depus o listă a asociației avocaților români creștini, în frunte cu d. Istrate Măcescu.

Tratatul duse de societatea minieră, „Șorecani“ cu Creditul Industrial, pentru un aranjament al creanțelor de 65 milioane lei, a eșuat. Tratatul a fost duse de principalul acționar Mihail Manolescu. Bunurile societății vor

fi scoase la licitație, termenul de vânzare fiind fixat la 9 Iulie a. c.

Eri în Capitală și în diferite părți ale țării, a nins și a viscolit. Zăpada căzută în Capitală a astins câțiva centimetri. În țară, și mai ales în Bucovina, Moldova, Basarabia și Dobrogea ninsoarea s'a transformat într-un viscol cumplit.

În legătură cu lovirura dată de spărgătorii Samușel Șaraga și tovarășii la Brașov a intervenit un episod senzațional: a fost arestat comisarul ajutor I. Ionescu din Ploiești, care s'a dovedit că s'a lăsat mituit de spărgătorul Florică Florescu, cărula l-a pus viza pe carnetul eliberat dela Timișoara. Comisarul a fost depus la Văcărești.

S'a prelungit până la 1 Aprilie termenul pentru plata fără amendă a impozitului proporțional de 0,30 la sută la conturile rezultând din vânzarea de mărfuri pe credit, care nu au lichidate în termen de șase luni.

Intâmplări din Timișoara

Un angajat al Fabricii de bere din Timișoara, Alex. Bacoș, a făcut o plângere la poliție, arătând că a uitat în closetul magaziei c. f. r. din Gara Domnița Elena o geantă în care avea suma de 2.500 lei.

Doi tovarășii de furturi, Constantin Alexandru și Penaru Petru, originari din București au fost arestați în gara Timișorii, pe când încercau să vândă unor că-

lători un lanț de furat și niște sărmă.

Nenorocire. O impresionantă nenorocire s'a întâmplat ieri în bulevardul Duca.

Elevul Stancu Cornel, din clasa I-a a liceului Comercial, fiul dlui A. Stancu din strada I. Brătianu 38, a fost călcat de automobilul nr. 2068 din Timișoara, condus de șoferul Constantin Miloș.

Elevul se juca pe mijlocul străzii cu o minge de foot ball.

Un Stradivarius veritabil la un cizmar din Bacău

BACĂU, 14. — Un modest cizmar din județ, Costică Petrea, și a adus aminte că are în pod o vioară bătrână lăsată amanet de un muzicant decedat de mult timp.

Venind cu vioara la Bacău, s'o vândă, a consultat un specialist

care l-a adus la cunoștință că vioara costă o avere, ea fiind un „Stradivarius“ veritabil.

Între timp instrumentul are semănătura lui Stradivarius. Vioara, până la găsierea unui amator, a fost lăsată în păstrarea Muzeului Moldovei.

Programul funeraliilor naționale ce se vor face luptătorului IOAN SUCIU

ARAD, 14. — După cum se știe, guvernul țării a ținut să dea o mare amploare ultimelor onoruri pământești cuvenite luptătorului Ioan Suciu, organizatorul corpului de voluntari Horea, a adunării naționale dela Alba Iulia, a administrației ardelenice din timpul Interegului. Ca urmare, prefectura județului nostru, traducând în realitate intențiile guvernului, a convocat ieri la prânz o consfătuire la care au luat parte membrii familiei, și reprezentanții autorităților locale pentru a pregăti un proiect de program. Consfătuirea s'a ținut sub prezidenția dlui colonel Mihail Dobricăeanu și în cursul ei s'a stabilit următorul proiect de program:

Funeraliile se vor face în ziua de Joi, 16 Martie și vor începe la orele 15 în sala mare a patului cultural, printr'un serviciu divin oficiat de 24 preși în odăjdi negre, în frunte cu P. S. Sa Episcopul dr. Andrei Magier. După serviciul religios, prima cuvântare rostită va fi cea a reprezentantului guvernului, urmând apoi în ordine: P. S. Sa Episcopul dr. Andrei Magier, reprezentantul asociației „Asra“ al comunei natale, al Frontului Renașterii Naționale, al baroului notarilor publici, al barourilor avocațiale din Cluj și Arad, al președintelui asociației foștilor internați politici, al corpu-

lului de voluntari „Horea“ și al populației din regiunea Zărandului.

La orele 16,30 se va încolona coitegiul funebru, care va parcurge străzile principale ale orașului. Ultima cuvântare se va ține la cimitir, de către reprezentantul primăriei Aradului. La înmormântare vor participa delegații din întreg județul, precum și detașamente militare, premilitare și străjeresti. Programul de mai sus a fost supus aprobării guvernului.

Comemorarea dela Baroul Avocaților Arad

Consiliul Baroului Avocaților Arad, în ședința sa din 13 Martie 1939, a comemorat pe marele luptător național dr. Ioan Suciu, fost membru al baroului Arad.

Cu această ocaziune s'au expediat condoleanțe familiei și s'a dispus cumpărarea unei coroane în numele corpului de avocați.

D. dr. Sever Ispravnic senior, prodecanul baroului, a fost delegat să țină o cuvântare cu prilejul înmormântării marelui dispărut, a cărui fotografie s'a dispus să fie așezată în sala de ședințe.

S'a dat o circulară dlor avocați să la parte la înmormântare.

Au sosit

noutățile de primăvară în stofe bărbătești „Electa“, „Scherg“ etc. Calități și desene exclusive le vindem cu prețuri eține

EUGEN DORNHELM S.A.

I. Bulv. I. C. Duca 3.

Mareșalul Göring la Londra

LONDRA, 14 (Radur). — „Evening Standard“ afirmă că d. Chamberlain ar dori să invite la Londra pe mareșalul Göring. Ziarul crede că această invitație va fi făcută dacă conversațiile dintre industriașii germani și britanici duc la rezultate. Se vor discuta atunci problemele politice, inclusiv cele privitoare la coloni.

Perle vinurilor românești

originală se găsește numai la Timișoara la **Restaurantul Gării**, concesionar: **Manole Ciupală**. La fel: Delicioasele

Vinuri de Valea Călugărească și Odobești — Alb și Negru

Bucătărie românească fără egal în Timișoara. — Grătar special — Ciorbe excelente

Lei 15 kgr. servit acasă

GRASĂ DE COTNARI

Desmembrarea statului ceho-slovac

Slovacia s'a declarat independentă -
Trupele ungare și germane au intrat
pe teritoriul ceho-slovac

PRAGA, 14 (Rador). — Agenția Reuter, află din sursă semi-oficială: că Monseniorul Tisso a cerut dela Berlin, diul Hacha, președintele republicii ceho-slovace, să convoace parlamentul slovac la Bratislava, pentru Marți, 14 Martie-orele 10.

Cererea a fost făcută în urma conversației Tisso-Hitler. D. Hacha a acceptat. Parlamentul slovac va avea să se pronunțe asupra soarelui Slovaciei. Se crede că Germania va cere guvernului din Praga, dreptul de autodeterminare pentru Slovacia, înlocuirea generalului Sirovy ministrul apărării naționale și Fischer, ministrul de Interne, precum și garanții și despăgubiri pentru minoritățile germane.

Arme pe seama comuniștilor

PRAGA, 14 (Rador). — Din sursă demnă încredere se află că autoritățile cehice dela Brunn, au început să distribuie arme militare membrilor fostelor organizații comuniste.

Se pare că aceeași măsură s'a luat și în alte orașe din zona locuită de germani.

Incidentele de luni, constituiau începutul unei acțiuni teroriste

cehe, organizată sistematic în regiunile locuite de germani.

Trupe germane în fața Bratislavel

PRAGA, 14. (Rador). — Agenția Havas, anunță că trupe germane motorizate sunt concentrate pe malul german din fața Bratislavel. Gărzile Alinka au ocupat și ele frontiera dintre Moravia și Slovacia, unde exercită un control sever.

Ungurii au trecut frontiera cehă

BUDAPESTA, 14. (Rador). — Havas anunță din Izvor ungar, că un incident de frontieră s'a petrecut lângă Muncaci. În cursul dimineții, grănicierii ceho-slovaci au început să tragă focuri de pușcă în direcția graniței ungare.

Grănicierii unguri au răspuns. Un sat din apropiere de Muncaci, Orbelyalja, a fost ocupat de unguri, cari au făcut și câțiva prizonieri.

Carpatice, prin arbitrajul dela Viena, precizând că trupele ungare au intrat pe teritoriul Ucrainei Carpatice.

Trupele ungare au început lupta

BUDAPESTA, 14 (Rador). — D. N. B. anunță: După lupte violente, trupele ungare au trecut linia de frontieră spre Ceho-Slovacia în apropiere de Muncaci, azi în zorii zilei.

Ungurii au ocupat localitatea Podherng. La amiază, trei batalioane de infanterie ungare înaintau în interiorul Ucrainei Carpatice. Luptele continuă. Sunt mort și răniți.

Independența Slovaciei

BRATISLAVA, 14. (Rador). — Sesiunea extraordinară a Dietei slovace a început la orele 11.55. Independența Slovaciei a fost proclamată cu unanimitatea celor 62 de deputați prezenți.

Trupele germane pătrund în Slo- vacia

VIENA, 14. (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter” prevede că trupele germane vor pătrunde în Slovacia în cursul după amiezii de marți.

Lista noului guvern slovac

BRATISLAVA, 14 (Rador). — Din sursă oficială slovacă, se publică următoarea listă ministerială: Tisso, președintele Consiliului de miniștri, Tuka, vicepreședinte al Consiliului de miniștri, Zisto, ministrul apărării naționale, Sivak,

BRATISLAVA, 14. (Rador). — Localitatea Wiskitna, ocupată marți dimineața de trupe de asalt germane, se află la Vest de Igläu, în apropierea frontierei germane.

Demisia guvernului din Praga

LONDRA, 14. (Rador). — Ziarele de seară anunță că guvernul cehoslovac a demisionat.

ministrul Instrucției publice, Sidor, ministrul de Interne, Durkanski ministrul de externe, Fritsman, ministrul de justiție, Prucinski, ministrul de finanțe și Mach, șef al biroului de propagandă.

Ungaria a trimis un ultimatum guvernului din Praga

BUDAPESTA, 14 (Rador). — Corespondentul agenției „DNB” află din sursă bine informată că odată cu intrarea trupelor ungare pe ter-

itoriul Ucrainei Carpatice, guvernul din Budapesta a remis un ultimatum guvernului din Praga, ultimatum care expiră la orele 12.

Ajutorul Italiei și Germaniei

HUST, 14 (Rador). — Agenția

Reuter transmite: În cercurile autorizate, se anunță că Volosin, a cerut ajutorul Germaniei și Italiei, în calitate lor de state garante ale frontierelor Ucrainei

Rezerva Angliei!...

LONDRA, 14 (Rador). — Cercurile oficiale sunt foarte rezervate cu privire la garantarea frontierei cehoslovace marginindu-se a sublinia că situația este urmăriță cu atenție.

Independența în Ucraina Carpatică

HUST, 14 (Rador). — Dieta Ucrainei subcarpatice a proclamat azi independența țării.

Știri din lumea largă

BUDAPESTA, 14 (Rador). Ziarul „Esti Kurir” crede a contele Teleky și contele Csaky se vor duce la Roma, în vizita prima jumătate a lunii Aprilie.

VIENA, 14 (Rador). Luni după amiază s'a constatat la mobilizarea parțială secretă, prezența a două baterii antiaeriene și ocuparea înălțimilor din jurul orașului de artilerie și trupe.

CIUNGKING, 14 (Rador). Guvernul chinez a început cu area populației civile și a principalelor birouri administrative Ciungking, pentru a-l feri de bombardamente. Orașul Loyan Honan a fost bombardat de 16 avioane, care au distrus 400 omori și 50 civili. Bombardamentul de săptămâna trecută al orașului Iclang, care a fost distrus complet, a făcut peste 2000 victime.

LONDRA, 14 (Rador). În Comintern au fost fixate punerile pe care Anglia le face conferinței palestiniene. Se crede că Anglia este gata să recunoască formal dreptul Palestinei de a constitui ca stat suveran independent.

NEW-YORK, 14 (Rador). Profesorul Einstein a declarat că a găsit o nouă explicație a sistemului gravitațional și legăturile cu electricitatea, materia și magnetismul.

PRAGA, 14 (Rador). O bombă a făcut explozie în apropierea gării principale din Praga. Sunt 9 grav răniți.

ULTIMELE ȘTIRI

SLOVACIA se incadrează în național-socialismul german

BRATISLAVA, 14. (Rador). — Asupra ședinței de azi a Dietei slovace se dau următoarele amănunte: Independența statului slovac a fost proclamată cu unanimitatea celor 62 deputați prezenți din totalul de 66. După ce s'a anunțat demisia guvernului prezdat de d. Sidor, d. Tisso a făcut o dare de seamă asupra călătoriei sale la Berlin.

D. Tisso a arătat că la Berlin i s'a declarat că dacă slovacii se conformează principiilor național-socialiste, ei vor avea sprijinul Germaniei. Dacă sovăesc, cu atât mai rău pentru ei. După ce s'a votat în unanimitate independența țării, deputații au înținat imnul slovac. Se prevede că alegerea președintelui statului se va face în curs de două săptămâni.

Rezerva Angliei!...

LONDRA, 14 (Rador). — Cercurile oficiale sunt foarte rezervate cu privire la garantarea frontierei cehoslovace marginindu-se a sublinia că situația este urmăriță cu atenție.

Independența în Ucraina Carpatică

HUST, 14 (Rador). — Dieta Ucrainei subcarpatice a proclamat azi independența țării.

Președintele Hacha la Berlin

PRAGA, 14 (Rador). — „Havas” anunță că d. Hacha, președintele repu-

blicel, a plecat la Berlin pentru a avea o întâlnire cu d. Hitler. D. Hacha este însoțit de d. Chvalsky, ministru de exte-

Punctele ultimatum-ului ungar

BUDAPESTA, 14 (Rador). Ultimatumul pe care guvernul Ungariei l-a adresat guvernului Cehoslovac, ultimatum care expiră în termen de 12 ore este privitor la Ucraina-Subcarpatică. Cehii urmează să satisfacă următoarele pretenții ungare: să libereze pe ungurii internați; să înceteze de a persecuta populațiile ungare; să permită înarmarea liberă a organizațiilor ungare de apărare; să evacueze trupele cehice din Ucraina-Subcarpatică și să repare pagubele suferite de unguri.

spunde la orice atac, venind din partea Cehoslovaciilor la frontieră și că va urmări pe cineva până la deplina lor nimicire.

Ultimatumul ungar confirmă nota guvernului din Budapesta din 9 Ianuarie, după primele incidente dela Muncaci. În această notă se spune, că armata ungară va ră-

Ungaria mobilizează

BERLIN, 14 (Rador). — D. N. B. transmite din Bratislava: Se anunță că, mobilizarea Ungariei poate fi așteptată clipă în clipă. Toate pretențiile au fost luate. La Bratislava se semnalează că voluntarii unguri au ocupat frontiera în apropiere de Muncaci. Voluntarii au ocupat și teletele Kioptana, care este un punct strategic foarte important.